

STATNETT SF

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo
v/Torkil Bardsgjerde

03.04.2025

Høring av ny modell for Statnetts tariffer

Viser til Statnetts høring av forslag til ny modell for fastsettelse av tariffer i transmisjonsnettet. Svabo Industrinett AS takker for muligheten til å komme med innspill til Statnetts forslag.

Innledning

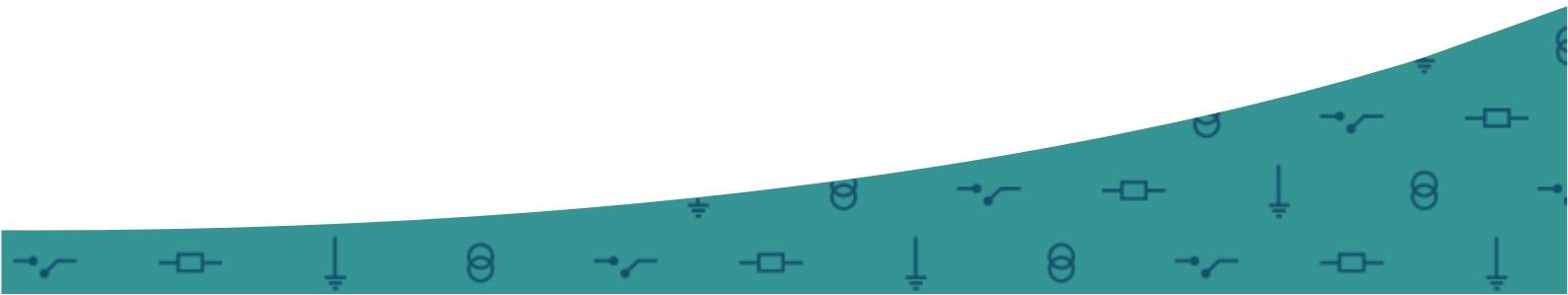
Svabo Industrinett AS er nettselskapet i Mo Industripark. Mo Industripark er en av Norges største industriparker, med over 100 bedrifter og til sammen i underkant av 2900 ansatte. Vi er et 100% eid datterselskap av Mo Industripark AS.

Vår kundebase består av flere store prosessindustribedrifter, betydelig med verksted- og handelsbedrifter, samt forsyning til Rana Industriterminal med en av Norges travleste havner. Svabo Industrinett har ingen husholdningskunder.

De store prosessbedriftene står for ca. 80% av nettforbruket, og de fleste har både K-faktor- og SFHB-rabatt.

Sammendrag

Overordnet merker vi oss at flere av de endringene som foreslås i Statnetts høringsnotat vil endre tariffsystemet for alle kundetyper. Vi ser at den nye modellen legger opp til en omfordeling av tariffkostnadene. Dette vil medføre en betydelig økning for våre industrikunder, og en betydelig reduksjon for alle andre kunder. Årsaken til dette er som tidligere nevnt, at det er de store prosessbedriftene som har hovedandelen av forbruket i Mo Industripark.

Statnett foreslår innføring av kapasitetsledd og mulige svekkelser av redusert tariff til bedrifter med stort forbruk og høy brukstid (SFHB-bedrifter), og at dette kan gjøres på kort sikt, uten forskriftsendringer. Det bes om tilbakemelding på utforming av tariffene og nivå av tariffsatsene.

Det er også skissert opp forslag som skal utvikles videre. Vi stiller oss positive til at det vurderes innføring av reservasjonstariff, og at det skal vurderes hvordan ordningen med anleggsbidrag skal forenkles og standardiseres.

Vi vil utdype dette i de følgende avsnittene.

Nærmere kommentarer til Statnetts forslag

Vi konsentrerer oss her til de delene av høringsnotatet som vi umiddelbart kan se vil påvirke bedrifter i Mo industripark.

Innføring av ekstra kapasitetsledd:

Statnett foreslår innføring av et ekstra kapasitetsledd (lavere fastledd med innføring av kapasitetsledd), med tilsvarende reduksjon av fastleddet. For kunder tilknyttet sentralnettet direkte, vil dette åpenbart føre til høyere tariffregning. Vi forstår forslaget slik:

- Et fastledd som i dag, men med en lavere sats (128 kr/kW er foreslått, vs. 270 i dag)
- Et nytt kapasitetsledd, med en foreslått sats på 100 kr/kW, som vil gjelde likt for alle kunder og ikke gi tilgang til noen rabatt for størrelse eller k-faktor.

Vi legger til grunn at forslaget også vil føre til høyere priser for kunder tilknyttet regionalnettet, da kostnadene som nettselskapet deres må betale i kapasitetsledd i Statnetts utvekslingspunkt må dekkes av sluttkundene deres til slutt. Ut fra Statnetts egne beregninger i høringsnotatet vil dette innebære en økning i tariffregningen for industrien samlet sett på 120 millioner kroner.

Det argumenteres i høringsnotatet med at kapasitetsleddet skal fungere som «et prissignal basert på de langsiktige kostnadene for å etablere kapasitet i transmisjonsnettet», og de foreslår å basere den på en beregning av «langsiktig kapasitetskostnad» (LKK).

Dette er definert som bokført verdi av transmisjonsnettet delt på totalt maksimalt forbruk pluss total maksimal produksjon. Vi kan ikke gå god for at bokført verdi er en god indikator på langsiktig marginalkostnad for nett. Verdien vil ha en tendens til å bli høyere når nettet er nyere, altså rett etter at det er bygget. Det er ikke sikkert at det sammenfaller med lav kapasitet i nettet. Statnett gjør en veldig grov justering ved å foreslå en kapasitetstariff på 10 % av LKK, men det er ikke forklart hvorfor akkurat 10 % ble valgt.

Argumentene for innføringen av et ekstra kapasitetsledd virker uansett å hvile på en antakelse om at eksisterende industri kan redusere sin makslast, og at dette skal bidra til «lavere eller utsatt behov for investeringer i nettet».

Etter beregninger utført av Linea ser det ut som om Statnetts forslag med innføring av ekstra kapasitetsledd vil øke tariffandelen både fra Transmisjonsnettet og fra Regionalnettet for de store industrikundene i Mo Industripark. Sum endring av tariffleddene for Transmisjonsnettet og Regionalnettet vil være ca. 86% økning fra dagens nivå.

Vi tar forbehold om at de økonomiske konsekvensene av forslagene fra Statnett er tolket riktig.

Svekkelse av SFHB-rabatten

Statnett foreslår videre at det skal stilles krav til bedriftene om å stille fleksibel kapasitet tilgjengelig for å kunne kvalifisere til redusert tariff til store enkeltforbrukere. Det er vanskelig å vurdere hvordan dette vil slå ut, siden Statnett ikke gir detaljer om hvilke krav som vil stilles. Om de store prosessbedriftene i Mo Industripark har mulighet for å stille fleksibel kapasitet tilgjengelig, og dermed beholde SFHB-rabatten, må den enkelte bedrift svare på selv.

Hvis det både kommer en endring i kapasitetsleddet og endringer i SFHB-rabatten, vil dette medføre en økning av tariffleddene for Transmisjonsnettet og Regionalnettet på ca. 86%. I tillegg kommer en omfordeling av tariffkostnadene i Svabo Industrinetts andel av tariffkostnadene etter de samme prinsippene. Vi jobber med å kvalitetssikre tallene, samt avklare om vi fortsatt skal følge de samme prinsippene som Statnett og Linea bruker.

Dette vil øke de totale kostnadene for industrikundene i Mo Industripark med inntil 45 MNOK pr. år.

Reservasjonstariff og anleggsbidrag

Forslagene om innføring av reservasjonstariff og endringer i anleggsbidrag kommenterer vi kort under ett.

Vi ser at innføring av reservasjonstariff kan bidra til skille ut aktører som ikke har nok realisme i sine prosjekter til at de skal kunne opprettholde en reservasjon. Vi etterlyser en klarere avklaring fra Statnett på hvordan reservasjonstariff skal håndteres i tilfeller der kunden venter på at nettet bygges eller oppgraderes.

Utformingen av anleggsbidrag er i dag preget av en for enkel forståelse av hva som er utløsende for behov for nettinvesteringer og ikke, slik Statnetts høringsnotat også påpeker. Vi støtter derfor at det arbeides videre med disse tiltakene.

Metoden for energiledd

Det diskuteres videre en utredning av marginaltapsleddet (ordningen med marginaltap i energileddet), med et ønske om å gjennomgå denne. Vi mener at marginaltapssatsen må bestå. Dette er en viktig del av tariffmodellen som sikrer riktig kostnadsfordeling og gir forutsigbare rammer for industrien. Dersom ordningen avvikes, må dette gjøres med stor aktsomhet, da konsekvensene kan bli enorme for industrien. Marginaltapssatsen gir et viktig økonomisk signal for lokalisering og drift, og et bortfall kan føre til uforutsette kostnadsøkninger for storforbrukerne.

Samlokaliseringsrabatten (k-faktor)

En prismodell hvor geografisk nærhet til kraftproduksjonen teller med (k-faktoren), i høringsnotatet omtalt som «samlokaliseringsrabatten», bidrar til en sterkere geografisk kobling mellom kraftutbygging og arbeidsplasser. Endring av denne vil bidra til svekkede rammevilkår for kraftkrevende industri.

Oppsummering og overordnede betraktninger

Som vi har gjort rede for over, så vil de foreslåtte tiltak medføre en betydelig omfordeling av tariffkostnadene for alle våre kunder, der de store industrikundene vil kunne få en stor økning i nettariffen sett i forhold til dagens nivå.

Svabo Industrinett som nettselskap mener at tariffsystemene må være forutsigbare, og at en slik omfordeling som foreslås ikke bidrar til dette.

Alle forslag må konsekvensutredes sånn at en får synliggjort hvordan disse påvirker tariffsystemet, kundenes investeringsevne og lønnsomhet, og hvordan dette påvirker samfunnsøkonomien over tid.

Det er også viktig at alle aktuelle industri- og næringslivsaktører får anledning til delta i det videre arbeidet for å sikre at tariffmodellen er konkurransedyktig og bærekraftig.

Med vennlig hilsen

Odd Husnes
Daglig Leder